

KÖRÖMBEN CSALÁDI

Hűtés savval

A vegyészek régóta kutatják a friss élelmiszerek megőrzésének hatékony eszközeit. A szorbinsav alkalmasnak bizonyult erre. Ezt a savat a vörös berkenye bogyóiból vonták ki, de ritkán alkalmazhatták, mert rendkívül drága. Fél tonna berkenye bogyóból mindössze 1 liter savat sikerült nyerniük. Nemrég a Szovjetunióban, a tambovszki vegyészeti intézet dolgozói olyan szorbinsavat állítottak elő, amely egytizedébe kerül a régebbinek és valóban csodálatos tulajdonságokkal rendelkezik. Ezzel az anyaggal átitatott papír megakadályozza a gombásodást.

Ma már a veszethez való félelem meglehetősen elhalványult. Ennek az az oka, hogy az utóbbi 20-25 év alatt erélyes és eredményes állategészségügyi intézkedések hatására — elsősorban a kutyák között — gyakorlatilag megszűnt, és ezzel jelentős mértékben csökkent az ember fertőződésének lehetősége is. Emellett ma már rendelkezünk olyan hatásos veszethé-lyeni oltóanyaggal is, amely idejében alkalmazva teljes biztonsággal megvédi a veszett állat által megmárt vagy más módon fertőződött embert a veszethez. Ennek köszönhető, hogy Magyarországon 16 éven át senki sem halt meg veszethé-lyben, bár egyes években több száz embert is védőtől elválasztottak részben. A baj azonban a közelmúltban megtörtént, az újságok részletesen beszámoltak róla, hogy egy veszett róka harapása emberhalált okozott.

A veszethé-ly főleg ragadozó állatok — róka, farkas, vadmacska — és kutyák közt terjed, de a veszett állatról az emberre is átvihető heveny fertőző betegség. Ma, amikor a kutyák a kötelező védőoltás következté-

ben védettek, leginkább veszethé-ly közvetítik a fertőzést az emberre. A kitört veszethé-ly az embernél mindig halálos kimenetelű! Kórokozója vírus, amely a beteg állat nyálával kerül a szervezetbe harapás közben, vagy a bőr egyéb sérülésein keresztül. A vírus a szervezetben elszaporodik, eljut az agyba, kiváltja a súlyos tüneteket és végül a beteg halálát okozza.

A fertőzés időpontjától a betegség kitéréséig az embernél általában két hónap is eltelik, de ez az úgynevezett lappangási idő néha két hétre is lerövidülhet, főleg a fej, az arc vagy a nyak sérüléseivel. Ebben az időszakban a betegség még kivédhető a védőoltásokkal. Minthogy a védettség kifejlődéséhez is szükség van az oltások megkezdésétől számítva két hétre, ezért az oltásokat a fertőzés után haladéktalanul meg kell kezdeni. Ma már az oltásokat a sérült lakóhelyén a körzeti orvos adja be.

Az erdészek, vadőrök, vadászok utasítást kaptak a rókák, kóbor kutyák és macskák kilövésére. A veszethé-ly állatokkal érintkezésbe jutott személyek védőoltása

megtörtént vagy folyamatban van. Szükséges azonban az egész lakosság segítése, hogy ez a járvány mielőbb leküzdhető legyen és hogy egyetlen emberi megbetegedés se forduljon elő.

A régebben fertőzött területeken a lakosság már hozzászokott az óvatossághoz és tudja, mit kell tennie, ha veszett vagy elhullott állatot talál vagy ha veszett állattól fertőződhetett. Más a helyzet azokon a területeken, ahol a járványt csak hírből ismerik, ahol sok a bizonytalanság a szükséges teendők, a helyes magatartás tekintetében. Sok esetben nehézséget okoz az állat betegségének felismerése. A veszethé-ly kutyáról általában tudja mindenki, hogy otthonából elfut, rohanása közben megmar mindenkit, aki útjába akad, szájából véres nyál csurog, míg végül benuktan elpusztul. A macska veszethé-lye is könnyen felismerhető: ok nélkül karmol és harap. Megtévesztő azonban a veszethé-ly róka viselkedése: az állat szokatlanul szelíd, barátkozó lesz, elveszti ösztönös félelmét és óvatosságát, nappal is bemegy a faluba, betér az udvarokba. Megtörtént, hogy a gyermekek játszószabadtá a „szelíd” rókával, majd mikor elpusztult, jétekből temetést rendeztek és csak a rókahulla kiásása és agyának megvizsgálása után derült ki, hogy az állat veszethé-ly volt.

Mi tehát a teendő, ha veszethé-lyt vagy arra gyanús rókára vagy más állatra bukkanunk? Ha van rá mód, lövessük le. Egyébként kerüljük a gyanús állatot, és haladéktalanul értesítsük az állatorvost. Ha az állatot agyonverték, vagy elhullott, ne földeljük el, kézzel ne érintsük, de sürgősen értesítsük az állatorvost, aki majd intézkedik az állat vizsgálata iránt, ami eldönti, hogy az állat veszethé-ly-e vagy sem? Nyomatékosan figyelmeztessük a gyermekeket, hogy ne játszanak a faluba betévedt rókával, bármilyen szelídek, barátságosnak mutatkozik is!

Ha valakit róka vagy más vadon élő állat, illetve gyanús viselkedő kutya, macska, vagy más háziállat megsebesített, vagy ilyen állattal, annak hullásával érintkezett, keresse fel haladéktalanul a körzeti orvost és kérje a veszethé-ly elleni védőoltások mielőbbi elkezdését!

Strandra

Karcsú fiatal nőkn a világos színű, kétrészes fürdőruha is jól mutat. Elütő színű paszpollal és masnival élénkíthetjük, s ez egyben kiemeli a felsőrészt érdekes szabásvonalát is

Az idei strand-szezonban is kedvünkre válogathatunk a sokféle csinos fürdőruha között. A fiatalok divatja idén is a bikini. Újdonság a shorthoz hasonló szűk egyenes szárral készült bikini — alatta kis nadrággal.

A felső rész kis mellényhez hasonló. Alapanyaga piké, elütő színű paszpoll díszítéssel. Az egybeszabott fazonok alapanyaga mintás karton, sima piké, vagy krepp nylon. Teltebb alakon igen előnyösen mutatnak a fekete-fehér mértani mintás fürdőruhák: többségük szivacsbetéttel készült, 2-3 cm-es vállpánttal. Egyes fazonokon előnyösen karcsúsít a fürdőruha közepén hosszában elhelyezett 10 centi széles betét, sima fekete anyagból.

Az idei szezon újdonsága az oldalt gombos, egyenes vonalú frottír strandruha. Az utcai ruhát nem helyettesíti, de strand, vízpart közelében igen jó öltözet. Új cikk a strand-garnitúra, vagyis a nagy virágmintás strandkuli, bikini, papucs. A garnitúra minden darabja azonos mintájú frottírból készült. Divatos a frottír pelerin is. Felöltők és kislányok részére készült.

Nyárra változatlanul a legjobb viselet a camping-garnitúra, a divatos, egyenes szárú nadrággal és kényelmes, szellős rövid ujjú inggel. Ez az együttes nemcsak üdülőhelyen, táborban, vízparton praktikus viselet, hanem otthon, a ház körüli teendőkhöz is jól használható.

A strandkalapok közül két újdonságról hívjuk fel a figyelmet: egyik a girárdi, — nők, férfiak egyaránt viselhetik — és a nagykarimájú mexicói kalap.

Alföldi Erzsébet

Ha szelíd a róka

Cipőkiállítás

A múlt héten cipőkiállítás volt a Tisza Áruházban. A megnyitáson mi is hírt adtunk, most pedig kicsit bővebben foglalkozunk vele, hiszen a divat mindenkit érdekel. Dicsérték és kifogásoltak a látogatók, sikerült hát megmozgatni a kiállításnak a közönség érdeklődését. A szavazólábadban is sok szelvény gyűlt össze. Voltak, akik egész számozlapokat írtak szavazócédláikra.

A női cipők között megtalálhattuk az elmúlt évek

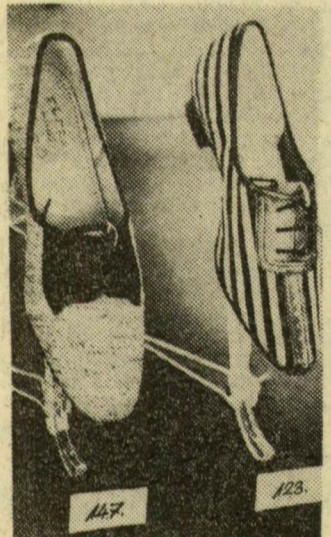
egy szezonra jól használhatókat. Az sem utolsó szempont, hogy viszonylag olcsón vásárolhatjuk majd őket. A körömcipők tervezői végre merészebbek lettek. A vendégek könyv bejegyzései bizonyítják, hogy tetszettek az ötletesen, mégsem hivalkodóan díszített cipők. A másik kellemes meglepetés azokat éri, akik szívesen vásároltak volna eddig is színesebb cipőket. Most, úgy látszik, rájuk gondoltak, mikor kék-piros modelleket is terveztek, s ügyesen kombinálták a megszokottabb,

tenni. Divatos, fonott betétes cipőket, körgumiszalagos velur félcipőket — melyek főleg a fiatalok körében kedveltek — mutattak be a hagyományos, sima vagy izlésesen díszített fazonok mellett.

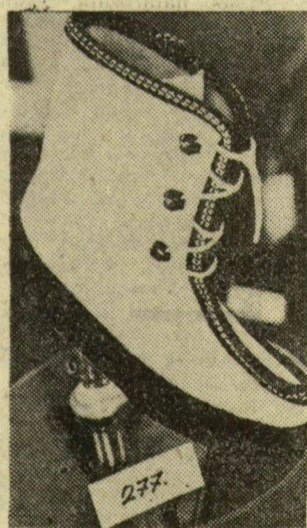
Gyermekcipőkből nagy volt a választék. Merész színűek, vidámak, s jól illenek a legfiatalabbak öltözködéséhez.

Szavazott a vásárlóközönség, miért ne szavazhatnánk mi is? A női cipők közül csinos a 123-as modell: kényelmes, egész napos viseletre alkalmas, textilfelsőrése nagy melegben is szellős. A 277-es számú zölddel díszített, fehér kiscsizma bizonyára sok kisgyerek kedvence lesz. A férfiak is egyetértenek talán, ha az ő cipőik közül szavazatunkat a 115-ös modellre adjuk.

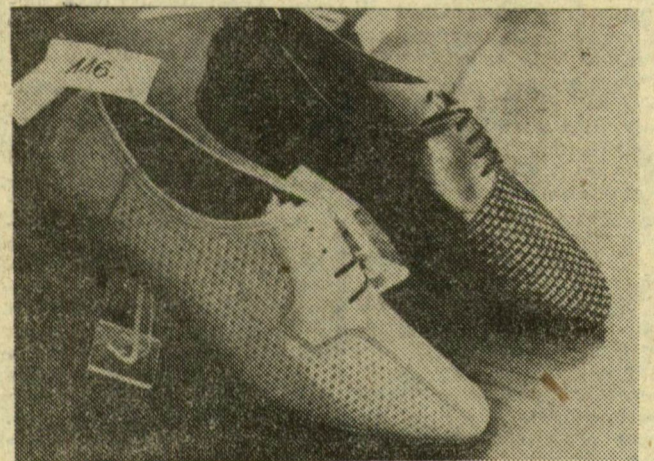
Halmaj Zsuzsa

Két kényelmes nyári cipő: a csíkos a 123-as

Ez a kiscsizma mindenkinek tetszett

Férficipőben is szép lehet a világos színű

már megkedvelt fazonjait. Az egészen laos, könnyű, szellős szandálakat, a kényelmes pantoletteket, pántszandálakat — arany színben is. Az utóbbiak még túsarkúak. Egyébként a trottor és kubánsarok a divat, a legtöbb modellnél ilyet terveztek. Ami újdonság: a sok textilanyaggal kombinált, sarokrészen nyitott, kéregnélküli cipő. Az izléses, különböző színű lapossarkú, vagy a divatos rakott sarkokkal készített darabok egy-

drapp, barna, fekete, fehér színűek. A túsarok és „túorr” az alkalmi cipőknél is megszűnt. A hangsúly a kidolgozásra és a cipők anyagára került át. Vagy egészen egyszerű és éppen ezért elegáns az alkalmi cipő, vagy rafinált, például csak pántokból készült, és ez adja meg jellegét. Sok a lakk, az atilop, a velur — ezek is élénk és pasztell színekben.

A fércipő-modelleket is igyekeztek változatosabbá

Anekdota

Mészáros Ervin, hajdani vívóbajnok, a szép asszonyok lovagja, egyszer az uszoda szeléről nézegette a hölgyeket. Szakértő szavakkal eszeltte erőnyelüket és hibáikat, formáik szépségét, amikor feltűnt egy nyúlánk, aranyzóke, rendkívül csinos lány. Minden szem feléje fordult. Mészáros egyik barátja megszólalt:

— Erdemes lenne megismerkedni vele! Mészáros noott mozdulatlan pillantott a tüneményre és megjegyezte...

(A történet befejezése mai keresztretjvényünkben található.)

VIZSZINTES: I. az anekdota befejezése. I. (A zárt betűk: M—A—E—E.) 13. Textilanyag. 14. Idegen férfinév. 15. Takadás. 16. Ezt a nevet viseli az egyik közismert gitáregyüttes. 17. A víz teszi, ha melegítik. 19. Védelmez. 20. G. L. Ó. 21. Azonos betűk. 23. A hidegre mondják. 25. E. Ó. 26. Csinos, ismert idegen szóval. 28. Gyakran ilyen mankóval (!) jár a tél. 29. Gaál Sándor. 30. Köhögés elleni gyógyszer. 32. A filmgyárban dolgozik. 34. Te és én. 35. ... szigetek (szigetorsz Japánból délre). 37. E. L. E. 38. Idegen női név, Zola regény címe is. 39. A finnugor nyelvek csoportjába tartozó nép. 40. Dal. 41. E. R. Ó. 42. Rovarirtó. 44. Mutatózócska. 45. A testnevelő órák anyagában szerepel. 47.

Kacagja. 51. Lestyán Sándor. 52. Kerti munkát végez. 54. Kisebb rádióállomás, kevés önálló műsorral. 55. Levelt készíti. 56. A három testőr egyike. 59. Régi cs-betű. 60. U. R. O. 61. Egyforma betűk. 63. Létezők. 64. Hangszeren játszik. 66. Hajóréz. 68. Férfinév. 69. Japán öltözet.

FÜGGŐLEGES: 1. Állati belsőrészt. 2. Kisebb zuhatag a folyó medrében. 3. Nem ülő és nem is fekvő. 4. K. Y. E. 5. Behajtja a pénzt. 6. Annyi mint. 7. Az állatok alá helyezik. 8. A földművelés istennője az ókori rómaiaknál. 9. Nyári öltözet. 10. A kalauz nélküli kocsi jelzése. 11. Testnevelési és sporttanács. 12. Szóösszetétel előtagjaként újat, felújítottat jelent. 18. Fafajta. 22. Zalaegerszegi sportegyesület. 24. Például a kék. 26. Biztatás. 27. Férfinév. 29. Válogatott labdarúgó-kapus. 30. Kellemtelen. 31. ... est omen (Plautus „Persa” című vígjátékából elterjedt szállóige.) 32. F. I. K. 33. Járnai. 34. Kutyaharapás. 36. Folyó Afrikában. 38. Az anekdota befejezése. II. (A zárt betűk: A—A—E—Ó.) 39. Vágószekély. 42. Orosz női név. 43. Felszipant. 46. Zadar jugoszláviai város régi neve. 48. Fontos mezőgazdasági munkát végez. 49. Betű, ahogy kiejtem. 50. Előjáték. 53. Kendergyári munkát végez. 55. Irén tulajdona. 57. Régi magyar

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14				15	
16						17				18	19
20						21	22		23	24	
25						26			27	28	29
						30			31	32	33
						34			35	36	37
38						39			40		
41						42			43	44	
45						46			47	48	49
51						52			53	54	55
						56			57	58	59
61	62					63			64	65	
66						67			68	69	

ürmérték. 58. Az árammérő semmi bajom, csak szobrot készítenek rólam, és már mintázzák is az egyik lábomat. — A megfejtők közül vásárlásra jogosító utalványt kap a szegedi Móra Ferenc Könyvesboltban (Kárász utca): Boncz Géza Somogyi Béla u., Budai Ferencné Ót-halom u., Für Béláné Lenin körút, Horváth Józsefné Radnóti u., Koltai Béláné Kisteleki u., Maytinszky László Gyapjas Pál u., dr. Molnár Imre Háló u. — Könyvet kap postán: Ágoston Lajos Szegvár, Bugyi Mária Deszk, Nagypál Deszó Felgyó.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes I. és a függőleges 38. sorok megfejtése. A beküldési határidő a megjelenéstől számított egy hét. A megfejtéseket levelezőlapra várjuk.

MEGFEJTÉSEK — NYERTESEK
A két héttel ezelőtt közölt rejtvény megfejtése: Nincs